

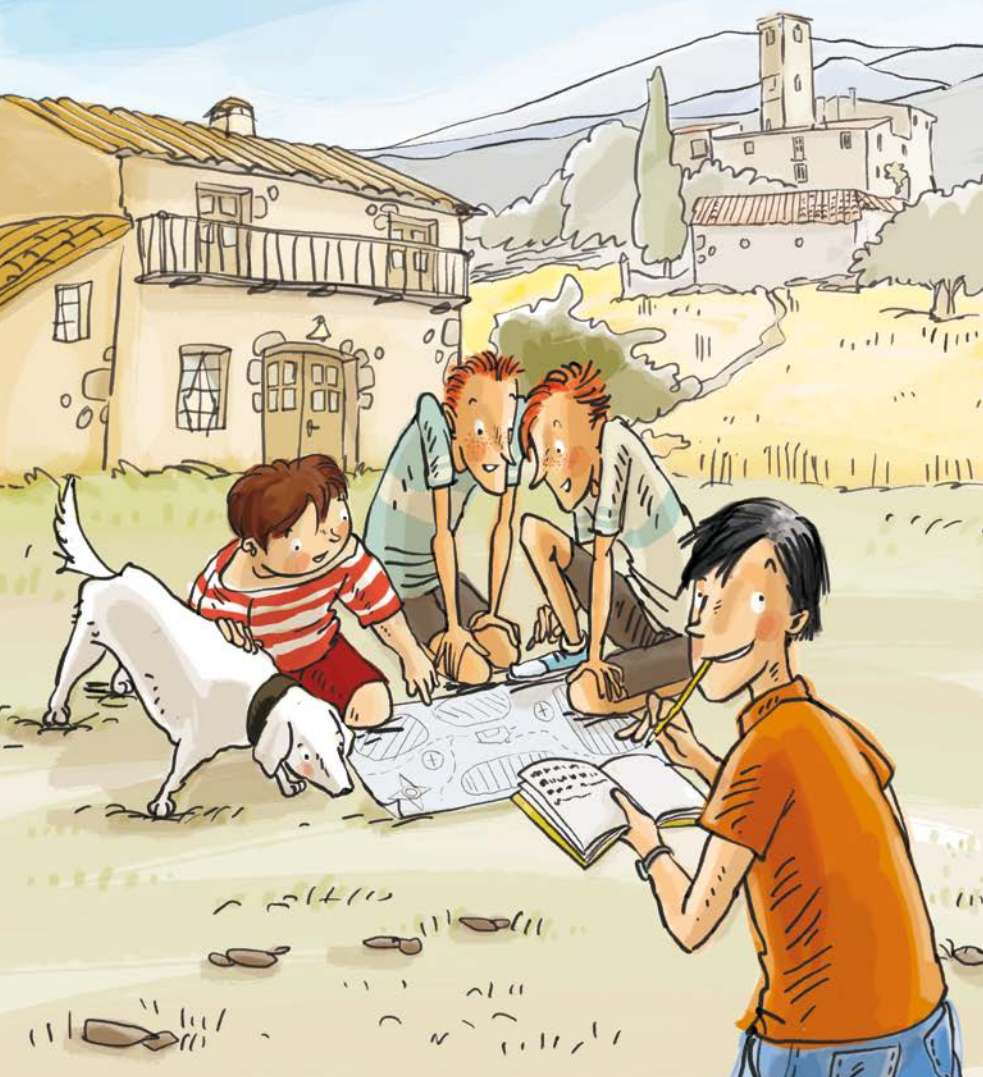
el mussol

detectiu

Josefina Llauradó / Cristina Picazo

En Bernat detectiu i els catorze biberons

1

Vull ser detectiu

Un migdia al menjador de casa els avis de Barcelona, mentre l'avi mirava el telenotícies, vaig sentir una informació que em va desvetllar les ganes que sempre havia tingut de ser detectiu. Feia uns ulls com unes taronges mentre sentia la veu de la locutora que deia:

«Un professor de la Universitat de Barcelona ha aparegut mort en una de les sales de consulta de la Biblioteca del Vaticà. El document que consultava, una còpia d'un manuscrit del segle II dC, ha desaparegut. S'ha obert una investigació per esbrinar les causes de la mort, però tot apunta...»

No vaig poder acabar d'escoltar la notícia perquè l'avi es va enfadar, no sé amb qui ni per què,

i va començar a rondinar: «Entre els uns i els altres... Ja cuitaran a tapar-ho, ja...». «No ho sabrem pas, no, què ha passat.» «Faran igual que van fer amb aquell Papa que se'ls va morir...»

I mentre l'avi Bernat protestava i s'enfilava tot sol, jo vaig pensar que seria apassionant, que m'agradaria molt poder-me dedicar a investigar misteris com aquell. Segur que seria interessant remenar els papers que el professor estudiava, ficar-hi el nas; mirar-los amb lupa, posar-ne un trosset sota el microscopi per veure si amagaven alguna cosa especial que fes que calgués robar-los. No ho havien dit, però segur que l'havien robada, la còpia del manuscrit que el professor tenia a la taula.

—Bernat, Bernat, que no em sents?

Era l'àvia que em cridava. I no, no l'havia sentida perquè tenia el pensament enfocat a seguir la pista d'aquell misteri.

—Perdona, àvia, què em deies?

L'àvia Eulàlia estava dreta davant la porta de la cuina. Portava uns guants de goma de color de rosa i tenia una pila de plats bruts a les mans.

—Ajuda'm a desparar la taula, vols? Així enllestirem abans i podrem anar a agombolar la Trufa.

La Trufa era una gossa que l'àvia tenia acollida. L'àvia era sòcia d'una lliga protectora d'animals i plantes, i quan calia feia de mainadera; això volia dir que tot sovint, a casa, durant un temps, tenia

gats i gossos que pels motius que fossin no podien estar-se al refugi. A la Trufa l'havien operada i ara s'estava recuperant.

Els avis de Barcelona són els pares de la mare, viuen a Gràcia en una casa antiga, al carrer del Sol, prop de la plaça del Diamant. L'avi Bernat havia estat metge i va fer que els seus fills estudiessin medicina. Ara està jubilat, ja no fa de metge, es passa el dia tancat al despatx escrivint les seves memòries. Això vol dir que fa un llibre on explica coses de la seva vida i de la dels seus amics, parents i coneguts.

—Les mentides que hi deu posar! —diu l'àvia Eulàlia fent-me l'ullet—. A veure si és capaç d'explicar, sense fer trampa, com ens vam conèixer!

La Laia, la meva companya de pupitre, diu que la manera com es van conèixer els meus avis és molt romàntica. Li ho vaig explicar un dia que estava trista i dibuixava fades que ploraven perquè les nenes de la classe no l'havien volguda convidar a una festa. Però és que ella els havia dit, abans que no la convidessin, que no hi pensava pas anar, a una festa de nenes figaflores.

L'àvia Eulàlia de jove era una mica revolucionària; anava a manifestacions, dibuixava pancartes i sempre protestava.

—I jugava a beisbol amb una colla de xicots del barri de Les Corts! —diu l'avi quan s'enfada amb ella. Un dia l'àvia em va explicar com s'hi

jugava; m'ho va explicar a la cuina mentre feia el sopar, amb l'ajuda d'un fuet i una piloteta que vam fer amb paper d'alumini.

L'àvia cada setmana va a ca la pentinadora i a la manicura: porta ungles de porcellana! Sempre duu els ulls i els llavis pintats, i va molt mudada perquè a l'avi li agrada. Però quan va al refugi de la protectora, es posa una camisa de color verd, pantalons, botes militars i armilla. A l'avi Bernat no li agrada que l'àvia Eulàlia faci de mainadera i es vesteixi com un soldat.

—Va a la seva, la teva àvia va a la seva! Es guarneix d'una manera... Sembla un maqui! —Un maqui és un guerriller.— És una revolucionària! Li agrada saltar-se totes les normes! —i al final em diu flui-xet, abans de tancar-se al despatx a escriure:— No respecta l'autoritat.

—No deu pas voler que em passi el dia contemplant-lo! —em diu l'àvia—. Jo també vull fer coses, ara que m'he jubilat de mestressa de casa, o potser es pensa que només es pot jubilar ell? Al teu avi li agrada massa manar. A la porta del despatx pen-jarem un rètol que digui: «Despatx del dictador» —l'àvia m'ho diu sense abaixar la veu i assenyalant la porta.

L'avi vol que, quan sigui gran, jo també sigui metge, com ell; tal com ho són els oncles i els pares. Però jo vull ser detectiu.

2

Potser seré especialista en verins!

Quan vaig dir que volia ser detectiu, l'avi em va fer anar al seu despatx.

–Vine, Bernat, anem al despatx, que n'hem de parlar, d'aquesta idea teva –em va dir.

Ens vam tancar al despatx. Em va fer seure a la butaca de pell de color marró de les visites. Ell es va asseure davant meu, a la seva butaca de metge, i em va dir:

–A la vida s'ha de ser pràctic i s'ha de fer l'ull viu. Això que dius que vols ser detectiu està molt bé, però has de pensar que, quan siguis gran, tindràs una família, i que els hauràs de dur el plat a taula.

De sobte, es va obrir la porta d'una revolada i

va entrar l'àvia Eulàlia alçant un dit: «I feliç! Feliç, Bernat! No oblidis mai que a la vida s'ha de ser feliç!», va dir això i va sortir també d'una revolada, tal com havia entrat.

L'avi va sospirar, em va mirar i em va dir:

—La teva àvia té raó, a la vida s'ha de ser feliç, però ser feliç no vol dir pas passar-se el dia grtant-se la panxa. Hi ha d'haver ordre, disciplina, treball... Això és el que et permetrà dur el plat a taula. També hi ha d'haver un temps per fer allò que ens agradi, però primer és la feina. L'ideal és que la feina que fem ens permeti dur el plat a taula i ens agradi. Totes dues coses.

—I ser detectiu no em servirà per guanyar diners? —li vaig preguntar.

—Justet, justet —em va dir l'avi—. Quina mena de detectiu vols ser? Vols ser de la policia? O privat, com els que surten a les pel·lícules?

—Jo vull ser dels que seuen a rumiar.

—Això ja m'agrada una mica més. De detectius n'hi ha molts, de metges n'hi ha molts, però un bon metge que sigui detectiu... Si agafes aquest camí, podràs arribar lluny!

Aleshores l'avi em va donar un llibre, *Estudi en escarlata*, l'havia escrit un metge d'Edimburg, sir Arthur Conan Doyle. Era el primer misteri d'un detectiu famós, Sherlock Holmes, que seia a rumiar, i del seu ajudant, el doctor Watson.

–Tu has de ser tots dos alhora, Sherlock Holmes i...

–El doctor Watson! –vaig dir.

–No, Bernat, no. Tu has de ser com Sherlock Holmes i el doctor que el va crear, l'autor dels llibres: sir Arthur Conan Doyle. I si vols arribar lluny, des d'ara mateix has de començar a preparar-te!

Preparar-me per ser detectiu em semblava fantàstic, però allò que m'havia dit de ser el personatge i l'autor del llibre alhora em costava una mica d'entendre. Ser metge ho veia molt gros. Però l'avi no.

–Hi ha una cosa que es diu tradició, que té més importància que no pas la gent es pensa. Et posaré un exemple: tu, Bernat, saps perfectament on és l'esternoclidomastoïdal; saps què són les cèl·lules mare, i si parlo de leucòcits i limfòcits, saps perfectament que no faig referència als ossets del peu, oi?

–Sí, avi –vaig dir molt content perquè sabia perfectament què volien dir totes aquelles paraules.

–Doncs tu tot això ho saps gràcies a la tradició; gràcies al fet d'haver nascut en una família de metges. Has après moltes coses només de sentir com en parlàvem, ho has après com aquell qui no vol la cosa. Vull dir que la carrera de metge la tens gairebé a la butxaca.

–Sí, avi, però jo vull ser detectiu.

—Està bé, ja n'anirem parlant. Primer de tot has de llegir el llibre que t'he donat —va assenyalar el llibre amb la mà—. Veuràs que Sherlock Holmes segueix el mètode científic.

Jo allò del mètode científic no sabia què era, ho vaig aprendre més endavant, gràcies a la senyoreta Aurora, la cangur que els pares van contractar aquell estiu. L'avi també em va dir que m'aniria bé fer un herbari, per començar a conèixer les virtuts de les plantes.

—Als Pirineus n'hi ha una de molt verinosa; només pel fet de collir-la i dur-la a la mà ja et pot paralitzar. Herba matallops, en diuen popularment: fa unes tiges altes plenes de flors blaves, com campanetes que pengen. Estaria molt bé, Bernat, que et convertissis en un bon especialista en verins. Ah! Si fossis una autoritat en la matèria...

—Què passaria, avi, si ho fos? —li vaig preguntar amb els ulls molt oberts.

—Que guanyaries diners a cabassos! —em va dir entusiasmat.

Que bé! Tindria diners i llavors podria ser detectiu! Quan vaig sortir del despatx de l'avi amb l'*Estudi en escarlata* a les mans, tenia el cap com una olla, ple d'idees que em feien voltes.

Després d'aquella xerrada amb l'avi, l'àvia Eulàlia em va regalar una gorra com la que portava Sherlock Holmes, i una llibreta de tapes grogues

perquè pogués prendre nota de tot el que em fes sospitar. I aquell any, pel meu aniversari, vaig tenir una sorpresa: els avis em van regalar un microscopi!